

MAŠK
LIETUVA

NR. 49

MŪSU KAINOS
atatinka mūsų

BATU tikrai

PAGAMINTU
vertei

Neleiskite savęs apgauti išviršine išvaizda.
Mūsų įmonė žinoma visame krašte, visados
pateikia vertingus gaminius.

Aukšta kokybė
Didelis patvarumas
Gera išvaizda

CALÇADO JONAS

JONAS VIGELIS

FAB. RUA S. CAETANO, 862 - 809 - TEL. 9-4682

LOJA: AV. ZELINA, 73

Siuvykla VILNIUS

SAVININKAS JUOZAS KARPAVICIUS

VYRU IR MOTERU DRABUZIAI
SPECIALUS PATARNAVIMAS
PRIEINAMOS KAINOS

AV. DUQUE DE CAXIAS, 237 - SÃO PAULO

DVISAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

Revista Litwana

NOSSA LITUANIA

Diretor Proprietario Responsável:
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO

ADRESAS:

REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA:
AVENIDA ZELINA, 706 - VILA ZELINA
SÃO PAULO

KORESPONDENCIJAI:

CAIXA POSTAL 371 - SÃO PAULO

KAINA: BRAZILIOJE: METAMS CR. \$ 75,00

PUSEI METU CR. \$ 38,00

KITUOSE KRASTUOSE: DOL. \$ 5

ATSKIRO NR. KAINA: CR. \$ 3,00

D Ē M E S I O

Nekurie "M. L." skaitytojai ir bendradarbiai, siųsdami korespondenciją "M. L." redakcijai ar Administracijai, nesinaudoja mūsų pašto dėžute 371, bet gatvės adresu.

Norime atkreipti dėmesį, kad ateityje prašome žymėti tik pašto dėžutės 371 Nr., nes "M. L." Red. ir A. ribose paštas adresatams nepristatomas.

VIENTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

AL AUS VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

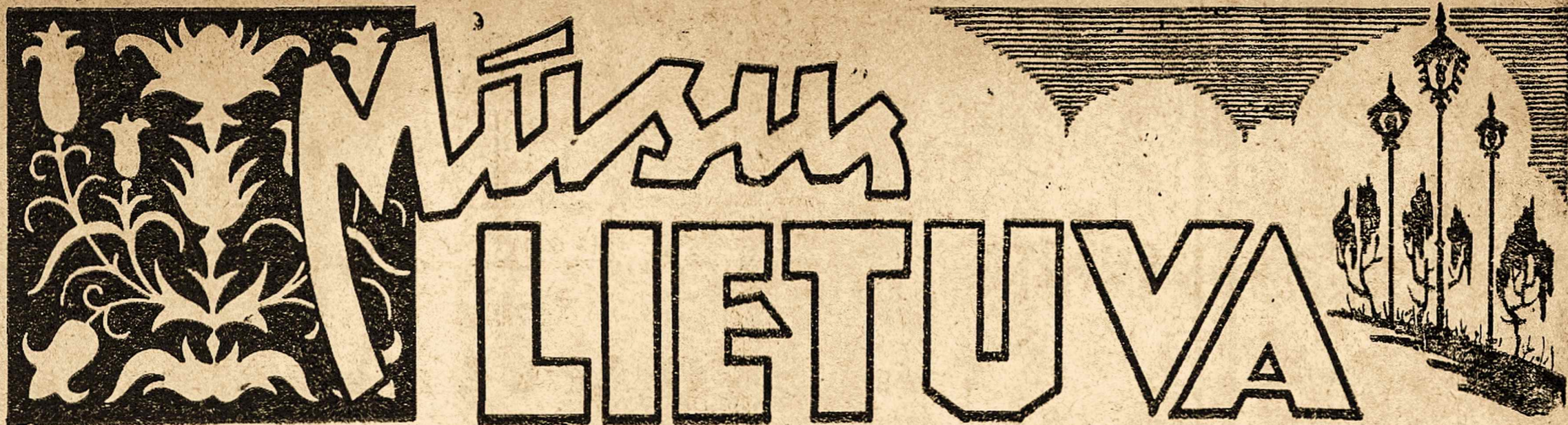
IRMŪS CARRIERI

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę.
Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835
TELEFONES: 51-4019 e 5-2223

Caixa Postal 3967
SÃO PAULO

DVISAVAITINIS LIETUVISKOS MINTIES LAIKRAŠTIS

1949 (II m.)

São Paulo (Brasil) Lapkričio 12 d. (Novembro)

Nr. 23 (49)

LIETUVOS KARIUOMENĖ

KLEMENSAS JŪRA

O didvyriai naujų laikų,
Jaunosios Lietuvos titanai!
Jūs mums visam pasaulyje,
Ir net iš Sibiro šaltų laukų —
Žibėsit kelrodžiu į Gimtą Žemę!...

JAU dešimt metų sutirpo nuo tos dienos, kada paskutinį kartą oficialiai minėjome Laisvosios Lietuvos Kariuomenės Šventę.

Neoficialiai toji tradicija nėra nutrūkusi nei pavergtoje tėvynėje, nei visame laisvame pasaulyje. Tai didi ir garbinga tradicija, kuri atgimė kartu su tautos nepriklausomybe!

Nuo pirmosios laisvės valandos lietuviai partizanas, vėliau — reguliarios kariuomenės narys, su ginklu rankoje, atsistojė tautos laisvės sargyboje. Tada iš rytų slinko plėšikiškos raudonųjų barbarų ordos, pietuose kvarkšėjo lenkiška varna, vokiečiai organizavo bermontininkų gaujas... Lietuviai kovėsi trimis frontais! Tautoje atgimė senųjų tėvynės gynėjų karinga dvasia! Krūtinėse ištirpo amžiais tautą slopinusios lenkiško vergiškumo miglos. Atgijo Žalgirio didvyrių karžygiškumas! Atgijo laisvojo lietuvių narsa!

Iš prigimties švelnus ir ramus lietuvis per ilgus amžius sugebėjo atremti šimtagalvį vokiečių-kryžuočių libiną ir jį sutriuškinti! Mokėjo su laikyti skaitlingiausius gudų ir totorių antplūdžius!... Ir tas pats lietuvis atsistojė krašto sargyboje, vos tik atgavus laisvę ir nepriklausomybę.

Taikos metu Lietuvos kariuomenė buvo tautos auklėjimo mokykla. Ir Lietuvos karys liko ištikimas savo priesaikai. Jis buvo budrus ir ryžtingas lemiamoms pavojams artėjant.

Prieš dešimtį metų tie pavojai įgavo realias formas: lenkų ultimatas... — karys kietai gniaužė ginklą ir... laukė vadų signalo. Deja! Naciai

užgrobė Klaipėdą... — dabar Lietuvos karys buvo net pasirėngęs nusikalsti klusnumui, drausmei ir — kovoti su amžiniais tautos priešais... Deja! Pagaliau raudonųjų okupacija pasmaugė krašto nepriklausomybę ir laisvę, dėl kurios lietuvis karys buvo prisiekęs aukoti savo gyvybę! Ir vėl — deja...

— Kur mūsų narsioji kariuomenė? Ko verta Lietuvos kario priesaika? Ar buvo Lietuvai reikalinga kariuomenė, jeigu ji net piršto nepajudino didžiausių pavojų metu?! — taip šaukė ir tebešaukia naivūs dvasios nykštukai, kurie, deja, nenorėjo ir šiandien nebeneri suprasti to, ką lietuvis karys jautė dėl savo priesaikos neištesėjimo tėvynėi, jos tragiškiausiose valandose...

Kariuomenei reikalingi vadai. Karys laukė įsakymo! O — vadai? Jie... išdavė ne tik tautą, bet ir kariuomenę! Jeigu iš civilių atsirado paleckiai, sniečkos, cvirkos ir kiti tautos judai iš karijotai, taip ir kariuomenėje atsirado generalai vitkauskai, karveliai ir kiti ordenais apsikarsę išgamos, kurie neleido Lietuvos kariui įvykdyti savo šventos pareigos prieš lenkus, vokiečius ar bolševikus...

Tauta ir istorija visada su pagarba minės lietuvių — karių, kuris iškovojo tėvynėi laisvę, kuris nenuėjo savanoriškai į vokiečių ar bolševikų kariuomenės eiles, ir tą kuris šiandien partizaninėse kovose vykdo savo priesaiką tėvynėi. Ir tą, kuris karo nublokštas į Vakarų pasaulio kraštus — su nerimu seka politinių įvykių raidą, laukia kovos trimito, tvirtai tikėdamas teisingumo pergale!

Tėvynė neteko laisvės... Ar kaltas dėl to Lietuvos karys? Ar kaltino savo kariuomenę Lenkija, Norvegija, Danija, Prancūzija? Juk tos šalys buvo nušluotos per keletą savaitių ar net dienų... Kiti net ginklo nespėjo pakelti (danai, norvegai), bet niekas neniekino jų karių ir jie savo garbės neprarado, kaip lygiai jos nenustojo ir Lietuvos karys! Už išdavikiškus ar šiaudadūšius vadus karys neatsakingas. Pralaimėjo ne kariai bet politikai! Apie juos dar kalbės istorija, o mūsų akys, Kariuomenės šventės proga, krypsta į Lietuvos miškus, kur jau eilę metų nepalaužiamas kaujasi tik nepriklausomo gyvenimo išugdytas ir užgrūdintas karys-partizanas! Jis kaujasi dėl tėvynės laisvės — pildo kario priesaiką, o kiekvienas lietuvis, kuris buvo nepriklausomybės laikais karinėje ar valstybinėje

je tarnyboje ir šiuo metu gyvena laisvame Vakarų pasaulyje, žino, kad jis yra mobilizuotas karys tėvynės tarnyboje! Tos pareigos kratosi ar jos nevykdo tik tautos dezertoriai ir išgamos! Lietuvis, kuris šiandien gyvena tik sau — nėra lietuvis!

Tėvynės meilė liepsnojo pirmųjų savanorių širdyse, ji teikia ištvermės dabartinių kovų partizanams, kurie jau eilę metų garbingai atstovauja senuosius tautos karžygius! Ta besąlyginė meilė negęsta ir mūsų krūtinėse, — kokiose pasaulio šalyse mes bebūtume. Lietuvis karys niekur ir neikada neatsisakys savo priesaikos tėvynei ir nesuterš garbingo Lietuvos kario vardo, ypačiai, kad tiesa yra mūsų pusėje.

Tremtis, 1949 m.

J u o d b ė r i a i g a l v a s a u k š t y n ! . . .

Lietuviai Tremtyje

— MUZIKAS VYTAUTAS MARIJOŠIUS, buvęs Lietuvos Valstybinės Operos Dirigentas, dabar vargoninkauja New Britain, Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Dar šį rudenį tikisi surengti eilę choro koncertų Amerikoje.

— IZABELĖ MOTEKAITIENĖ, operos solistė, pernai sėkmingai koncertavusi Anglijoje, dabar apsigyveno JAV, Čikagoje.

— JURGIS SAVICKAS, rašytojas ir diplomatas, apsigyveno Pietų Afrikoje. Jis rašo apsakas ir atsiminimus.

— SIMAS SUŽIEDĖLIS, profesorius, istori-

kas, rašytojas, kuris yra parašęs knygų apie Vytautą Didįjį ir apie šventąjį Kazimierą, dabar gyvena JAV, Brockton, Mass. ir dirba gumos fabrike.

Gen. Nagius-Nagevičius, Karo Muziejaus, Kaune, organizatorius bei ilgametis jo globėjas, prieš karą lankėsis ir Brazilijoje, atvyko iš Europos į Clevelandą, Amerikoje.

— Vytautas Kašuba, skulptorius, apsigyveno New Yorke, dirba fabrike ir tik atliekama laiką skiria skulptūros darbams.

— Dr. prof. Antanas Salys, profesoriauja Pensilvanijos universitete, kur dėsto kalbas.

— Rašytojas Juozas Švaistas, atvyko į Ameriką ir apsigyveno Čikagoje.

LIETUVA — TAUTOS POEZIJOJE

Po tavo dangum šviesiu, po žydriuoju,
Vaidilų kanklių veržėsi daina.
Didūs valdovai lenkės tau prie kojų,
Išbalę, kaip pavasario šalna...

Buvai didinga žygiuose kunigaikščių,
Nuo Baltijos lig Vandenu Juodų!
Ir pergalem skambėjo triumfų aikštės,
Ir skendo vainikuos laurų ir žiedų...

Aidėjo rago balsas Gedimino,
Kovoj ir bokštuose visų pilių!
Tą šalį priešai mūs nakty pažino,
Nuo ryto lig saulėlydžių gilių...

Bet visa tai pranyko ir sudilo,
Kaip meilė kvepiančių žiedų keruos.
Su kuo garbė gyvenime pakilo,
Su tuo ir leidžias vakaruos...

I tavo žemę žengė vargo metalai,
Šaukei: kur kunigaikščiai, kur vadai?
Tik žodžiams pritarė upių verpetai,
Ir vystantys garbės dienų žiedai

Ir ėmė veržtis unijos, rekrūtai,
Ir trypė knygą letena žiauri.
Ir slėpė gimtą žodį sesių rutos,
Kaip amžių pasaką varpų vary.

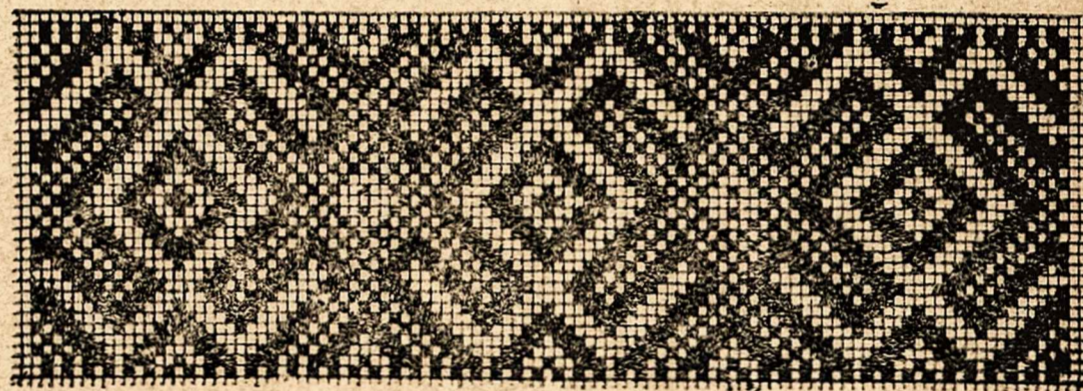
Dar nenudžiūvo krajas nuo Giedraičių,
Ir nuo Radviliškio Laukų didžių...
Kaip vėl takeliuose savų pašlaičių,
Išeini Sibirian keliu plačiu...

Kančių panoro budeliai vergijos
Tau lupa širdį esančiai gyvai!
Verkei, kaip žiedas rytmečio lelijos,
Po Rūpintojėlio kojų išbalusi griuvai.

Derlingą žemę plėšia uraganas,
Be sargo drąsko paliktus namus,
Ten gaudė žmones šėlstantis germanas...
Ten bolševikas — kraugerys nuožmus!

Ir šiandien tu vėl visų apleista,
Parpuolusi šaukies kovos sūnų...
Už laisvę vėl nekaltą kraują laistai...
- Ar besulauksi dar giedrių dienų?

* * *

Po sunkių valandų, kai sugrįšim
Į gimtuosius namus.
Ar pavasario žydinčios vyšnios,
Ar žiema sveikins mus?

Ar berasim ten motinos kapą,
Ar sesuo bus gyva?
Ar su rudenio krentančiais lapais
Verks visa Lietuva?

Ar nebus mūsų skausmas didysis
Vien tik lašas rasos,
Kai po kaimus ir klonius Dubysos
Vien mirtis te išsuos?

Ar be kryžių kapuos nepaklysim
Brolių mūs ir sūnų,
Iš tremties tolimos kai sugrįšim
Po sunkiųjų dienų?...

Ar neverksim, kad tėviškės skundo
Nesiklausom, kurti,
Savanorių malda, kad paskendo
Ne širdy, — užmaršty...

— Būkit, broliai, tvirti, tartum plienas
Po ugnies, po karštos!
Ir te, užmirštas, jūsų nė vienas
Pakely nevaitos!

Te širdis jaučia plakančią širdį,
Tegu plaka su ja!
Ir parpuolusio šauksmą tegirdi
Ištremties kelyje!

Neškim naštą likimo uždėtą
Amžių rankos skaudžios,
Kad sutiktume rytą žvaigždėtą
Po nakties, po rūsčios! —

1949, Tremtis

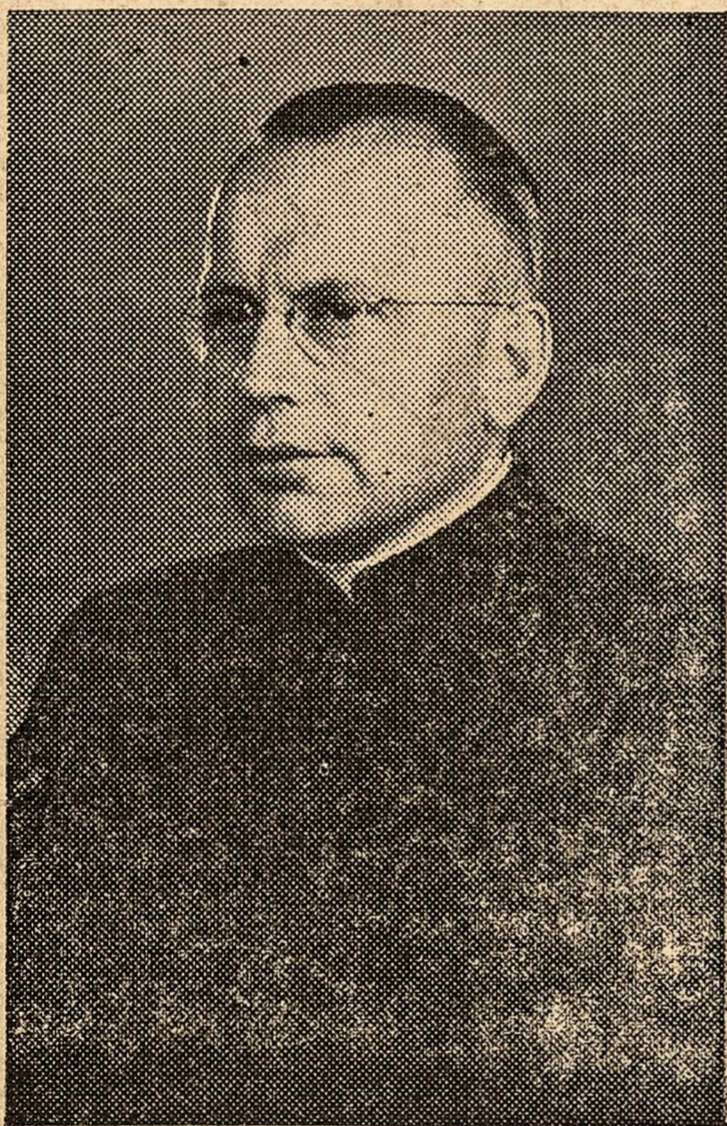
JAVIŠALPA

II-ajam Pasauliniam Karui pasibaigus, didelės žmonių minios paliko savo tėviškes Rytų Europos plotuose, ir prasiskverbė į Vakarų, gelbėdamiesi nuo raudonosios vergijos. Visuose anglų ir amerikiečių įtakos plotuose atsirado gausios atbėgėlių stovyklos, Ten buvo suorganizuota tų nelaimingų žmonių aprūpinimas.

Nors ir labai dėkingi už globą ir prieglaudą, tu stovyklų įnamiai nuo pat pirmųjų dienų pradėjo žvalgytis, kur surasti tokį kraštą, kuris juos priimtų nuolatiniais imigrantais ir leistų pradėti naują gyvenimą laisvėje, kuri buvo laimėta žiauriomis bėgimo lenktynėmis ir apmokėta didelėmis kančiomis ir tėvynės netekimu.

Svetingų šalių ieškojimas tapo pirmuoju ir lietuvių DP rūpesčiu. Vieni laukė planingo perkėlimo, o kiti savo sumanumu stengėsi kuogreičiau ten nuvykti. Buvo aišku, jog tokių «dievo paukštelį» atskris ir į Braziliją.

Firmoji keturių asmenų lietuvių DP šeima išlipusi 6. 1. 1946 m. Santos uoste, buvo Antanaičiai atvykę iš Graikijos, per Italiją, Ispaniją ir Portugaliją.

Kun. Pijus Ragažinskas
Ateivių DP globėjas

Po poros mėnesių iš Paryžiaus atvyko dainininkas Vladas Vijeikis ir poetas rašytojas Petras Babickas iš Romos, išplaukęs per Genua uostą. Po šių pirmųjų kregždžių, apsistojusių S. Paulo mieste, dar kelios pavienės šeimos bei asmenys pasiekė Rio de Janeiro uostą ir ten apsistoję.

Pirmutinis IRO globojamas didesnis lietuvių DP transportas atplaukė į Rio de Janeiro laivu «General Stuart Heintzelmann» tik 14. 5. 1947 m. Tada atvyko apie 120 lietuvių DP, ir buvo iškelti į Gėlių Salą, o vėliau didžiuma jų atvežti į

Campo Limpo paskirstomąją stovyklą, persikėlė gyventi į S. Paulo miestą.

Lygiai po mėnesio, 14. 6. 1947 m. tas pats laivas atvežė dar 30 lietuvių DP. Po to dar atvyko laivu «General Sturgis», laivu «Sisa», ir paskutinė didesnė grupė 16. 2. 1949 m. laivu «General Holbruck» — 42 lietuviai.

Po to atsidarius imigracijai į Australiją, Kanadą, Venezuelą ir JAV, vykimas į Braziliją beveik visiškai sustojo.

Pirmiesiems atvykusiems į S. Paulį DP teko pakelti ir pirmuosius įsikūrimo sunkumus, jų įsikūrimas ir aprūpinimas darbu dėka senesniųjų Brazilijos lietuvių paramos, o ypačingai dėka Vila Zelinos klebono kun. P. Ragažinsko pagalbos, orientavimo ir rekomendacijų, praėjo paįginingamai greit ir sklandžiai. Kun. Ragažinskui dypukai savo dėkingumo už jo tokį didelį rūpestingumą niekuomet nepamirš!

Jau įsikūrusieji dypukai taip pat nepamiršo ir tų, kurie paskui juos dar turės atvykti! Patyrimas parodė, jog didžiausias rūpestis yra pačioje pradžioje, kur gauti kelis šimtus kruzeirų prasimaitinti, kol gausi darbą, ir susimokėti už dokumentų pagaminimą tam tikras išlaidas.

Čia parodė savo didelį organizacinį sugebėjimą DP Henrikas Valavičius. Jo iniciatyva buvo sušaukti san-pauliškiei lietuviai dypukai į bendrą pasitarimą Draugiškos Pagalbos tiekimo klausimu, ir 30. 9. 1947 m. visiems dalyvavusiems nuoširdžiai pritariant buvo įsteigta savišalpos kasa, į kurią iki šiol dauguma dypukų turinčių darbą įmoka kas mėnuo po 10 kr. o kas nori įmoka ir daugiau. Dalyvavimas nėra privalomas, bet reiškia gerą valią bei norą pagelbėti savo tautiečiams, ir todėl yra garbės dalykas.

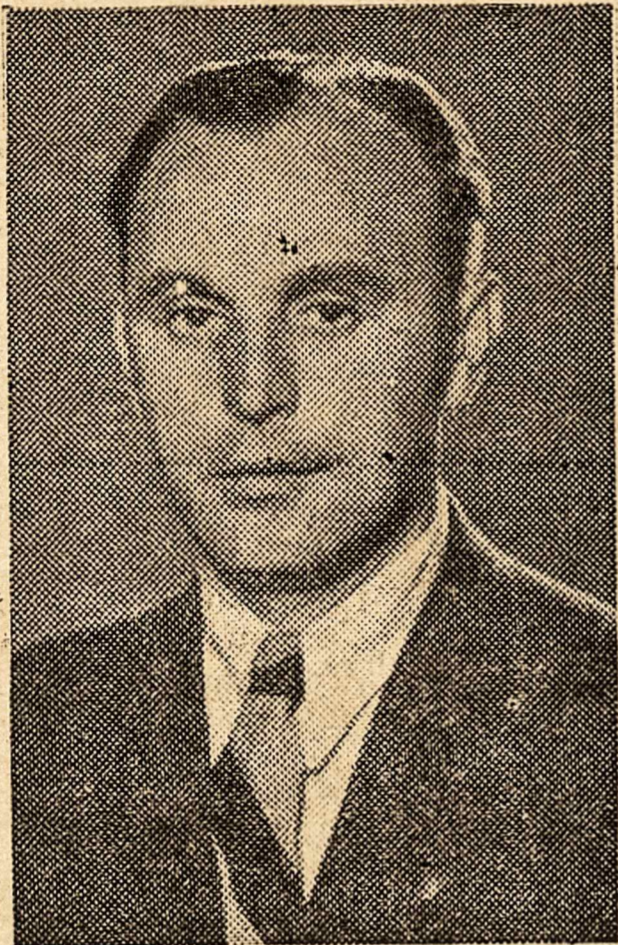
S. Paulo DP savišalpos kasa nėra jokia organizacija, o yra greičiau lyg mezliava, kur pa-

Henrikas Valavičius
DP savišalpos kasos steigėjas

tys dypukai sumeta pinigą likimo draugams reikalui ištikus pagalbą suteikti. Tai yra graži ir sektina tradicija. Ta nedidelė pinigine atsarga yra lyg koks apsidraudimas. Ir dypukas S. Paulyje gyvendamas žino, jog nelaimėi ištikus ar reikalui prispaudus, jis bus paremtas visų kitų savo likimo draugų.

Juozas Švėgžda

Vienas iš DP kasos steigėjų ir dabartinis išdin.

Kiekvienas lietuvis išlipęs iš laivo ir atvykęs į S. Paulį savaime turi teisę, kasos išgalių ribose, gauti paskolą. Nėreikia tapti nariu, bet prasikūrus ir paskolą gražinus yra garbės reikalas remti savo kasą mėnesinėmis įmokomis ir stiprinti ją. Tos įmokos taip pat nėra jokios aukos, o priklauso jų įmokėtojams, dabar ir ateityje. Sukeltiems pinigams ir reikalams tvarkyti kasos rėmėjai nerenka net valdybos, o balsuoja kasos patikėtinius bei patikrinimo komisiją. Paskolos duodamos taip pat vien pasitikėjimu, jog DP pasinaudojęs reikale draugų pagalba, niekuomet nenuskriaus kasos ir neapvils likimo draugų geros valios. Ir iš tikrųjų, dviejų metų bėgyje dar nepasitaikė jokio nesąžiningumo.

Nuo pirmojo įnašo 30. 9. 1947 m. iki šiol t. y. 20. 10. 1949 metų.

DP rėmėjai imokėjo	Cr. 5.215.00
Gauta aukų ir kt.	„ 420.00
Įp'aukų	Cr. 5.635.00

13. 12. 47. pasiūsta Liet. Raudonajam Kryžiui auka	Cr. 500.00
Tvarkos išlaidų	„ 65.00
Išlaidų	Cr. 565.00

20. 10. 1949 m. kasos turtas Cr. 5.070.00

Šiuo nedideliu turteliu DP savišalpos kasa iki šio laiko jau parėmė paskolomis net 43 asmenis kurie reikalo ištikti kreipėsi į DP savišalpos kasą. Daugumoje paskolos buvo duodamos nuo 100 iki 500 kruzeirų vienu kartu. Bendroji visų išduotų paskolų suma siekia Cr. 6.490.00 Skolinusieji jau gražino Cr. 3.090.00, šiuo metu paskolose yra išduota Cr. 3.400.00.

Kasoje yra grynais pinigais Cr. 1.670.00

DP savišalpos kasos rėmėjai gali pasidžiaugti, kad jų sumestas kruzeiras jau daugiau negu vieną kartą apsisuko, teikdamas Draugišką Pagalbą saviesiems! Dvejetas broliškumo ir pasitikėjimo metų duoda gražų vienybes pavyzdį ir vilčių ateičiai.

Šiais metais 19. 7. 1949 susirinkę DP savišalpos kasos dalyviai pakvietė patikėtinių pareigoms sekančius asmenis:

Pirmininkas Prof. Antanas Stonis
Vice-pirm. Inž. Zenonas Bačelis
Iždininkas Juozas Švėgžda
Sekretorius Jonas Antanaitis
Ryšinininkas Alfonsas Žibas

Patikrinimo komisija:

Jonas Valavičius, Aleksandras Boguslauskas ir Edmundas Bortkevičius.

Š. m. rugsėjo mėn. 11 d. susirinkimo buvo patvirtintas žemiau dedamas S. Paulo lietuvių ateivių DP savišalpos kasos statutai, kuriuo atpasakotasis Draugiškos Pagalbos reikalas ir yra tvarkomas.

LIETUVIŲ ATEIVIŲ SAO PAULYJE SAVIŠALPOS KASOS STATUTAS

A. Bendrieji nuostatai.

1. Lietuvių ateivių S. Paulyje savišalpos kasa nėra jokia politinė ar visuomeninė organizacija, bet tik suburtas pagalbos tiekimas besikuriantiems tautiečiams.

B. T i k s l a s

2. Lietuvių ateivių S. Paulyje savišalpos tikslas yra visais galimais būdais padėti į S. Paulį atvykusiems lietuviams, sušelpiant juos materialiai, padedant surasti darbą ir butą, taip pat stiprinti moraliai.

3. Savišalpos kasa rūpinsis, kad atvykusieji tautiečiai galimai greičiau įsijungtų į Brazilijos ūkinį gyvenimą, patys užsidirbtų savo pragyvenimui ir nesudarytų naštos mus priglaudusiam kraštui.

C. P r i e m o n ė s.

4. Lietuvių ateivių S. Paulyje savišalpos tikslui yra įkurta kasa, kurios įplaukas sudaro:

- pačių ateivių reguliariai ar nereguliariai įmokamas mokestis,
- aukos,
- nenumatytos pajamos.

D. Savišalpos Kasos Valdomieji Organai.

5. Vyriausias Savišalpos Kasos reikalams spręsti organas yra visuotinis S. Paulo lietuvių ateivių susirinkimas, kuriame dalyvautų nemažiau 30 asmenų, remiančių lietuvių ateivių savišalpos kasos veiklą.

6. Susirinkimas renka vieneriems metams 3-5 asmenis Savišalpos Kasos patikėtinius ir 3 asmenis patikrinimo komisijon.

(Nukelta į 12 pusl.)

Lemiamai Kovai Artėjant...

P O V I L A S V O N Ž O D A S

Pastarieji ketveri pokario metai, lietuvių gyvenančių emigracijoje buvo ne veltui praleisti. Tautinis gyvybingumas ir aktyvus veikimas kasdien stipriau pulsuoja. Kova verda visuose frontuose: kultūrinuose, organizaciniuose, politiniuose ir spaudoje. Toji vis auganti ir stiprėjanti tautinė kova prižadina iš asmeninio kiaučio daugiau ir daugiau naujų pajėgų, išsiūbuoja plačias emigracijos mases. Mūsų tautinės lietuviškos kovotojų gretos tvirtėja. Tas džiugina ir uždega kiekvieną tikrą lietuvį. Ir šitos moralinės kovos laimėjimų garsai su laiku pasieks mūsų brolius aktyviai tą kovą vedančius pavergtoje tėvynėje. O nauja tėvynės aušra jau brūkšta, laimėjimas artėja. Kartu — artėja lemiamoji kovos fazė, kuriai turime būti pasirengę. Dar tvirtėsimis gretomis, nepalaužiama išverme su giliu tikėjimu tėvynės laisve ir atviromis širdimis veržiamės prie kovos finalo — laimėjimo.

Mes žinome, kad visos priešo pavergtų mūsų brolių viltys dabar sudėtos į mus — laisvojo pasaulio lietuvius. Jie šaukiasi pagalbos tėvynės miškuose, jie kreipia į mus savo iškankintus žvilgsnius Sibiro koncentraciniuose, jie žvangindami pančiais kalėjimuose tiki mūsų pagalba. Jie visi tiki, kad mes nieko nepagailėsime ir viską paaukosime jų išlaisvinimui iš XX amžiaus žmonijos siaubo.

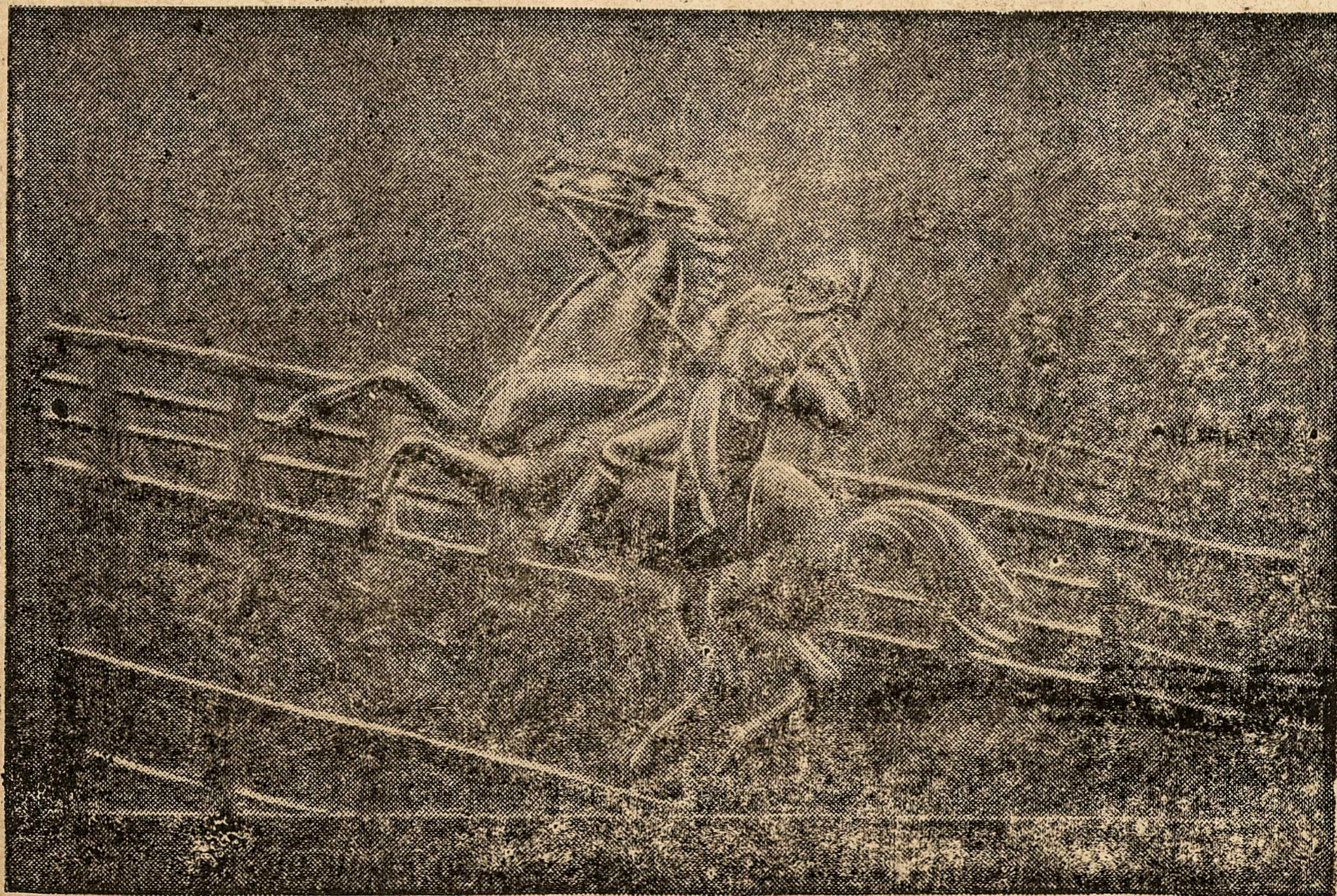
Visa tai mus uždega kovinga ugnimi stiprinant kovos gretas ir sviedžiant teisinga pasmerkimo žodį saujelei silpnatikių, savanaudžių, pri-

sitaikėlių ir vienybės ardytojų — parsidavėlių bei lietuviškos piktžolės. Jų dalis gal net nesąmoningai nuodija, paraližuoja vieno kito tautiečio silpnesnę dvasią ir stengiasi palaužti jo tikėjimą tėvynės prisikėlimu iš stalininės vergijos jungo.

Kartais tenka girdėti priekaištų ir spaudai, kad ji esanti per daug politinė-propagandinė ir atsiranda "išminčių" siūlančių savus "liūliuojančio švelnumo" receptus... Atsiranda dar ne visai pamišusių "padegogų", gerokai prisirijusių rausvalapių kvailaropių, kurie tikina vadinamoj "lietuviškoj" spaudoj, kad "visoks veiksmas, nukreiptas prieš Maskvos diktatūrą — tai anti-lietuviškas darbas". Kitas taip pat siurbtelėjęs "Stalino lašų" šaukia: Nekelkite kalavijo, bet žūstančią tėvynę išgelbėsite maldomis... Ir melskitės už Staliną, nes jis nelaimingesnis už savo nukankintas aukas... Toliau save vadinanti lietuve "inteligente", metusi į šalį laikraštį, šaukia, kad politika jai jau nusibodusi. Esą geriau kinas, teatras, puodukas kavos, ar meilės romanėlis... Aišku, kad politinis straipsnis sunkesnis už sentimentalų romaną ir mūsų "inteligentei" neįkandamas. Bet turi būti aišku ir tai, kad istorija mus stato prieš dilemą:

Visiems vieningai jungtis į šventą ir didžiąją kovą ir siekti laimėjimo, arba ruoštis į koncentracinį ar... kitą pasaulį. Rodos dar nepamiršote

(Nukelta į 9 pusl.)

Pirmojo Lietuvos karininko Juozapavičiaus žuvimas, ant Alytaus tilto.

BUENOS AIRES - SÃO PAULO

Dr. A. Dainavietis

“Parašyk savo kelionės įspūdžius”, kreipėsi į mane «Mūsų Lietuvos» Redakcijos narys, neseniai man atvykus iš Argentinos. Žinoma, pirmą kartą susitikus, atsisakyti buvo nepatogu.

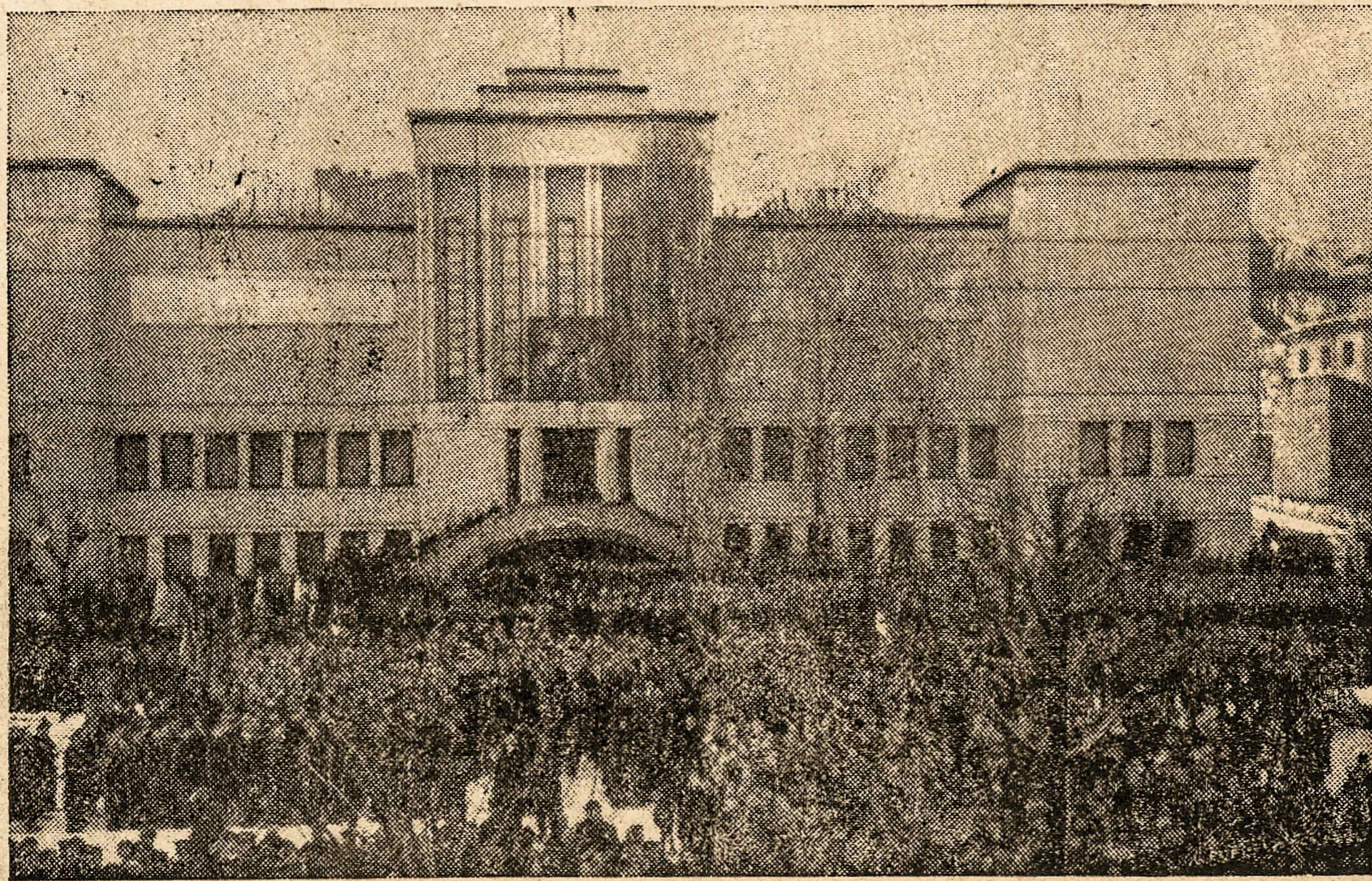
Tuo kartu sustosiu tik prie S. Paulo lietuvių kolonijos, nes kitų Brazilijos miestų dar neturėjau p.ogos aplankyti.

Kadangi neseniai atvykau iš Argentinos sostinės, todėl aiškumo dėliai naudinga pradėti nuo Buenos Aires lietuvių kolonijos. Buenos Aires lietuvių gyvenimą teko stebėti iš arti ir toli apie 3 mėnesius. Ten ekonominiu požiūriu lietuviai įsikūrę vispusiškai, o kai kurie net visai gerai laikosi. Nemaža dalis turi pasistatę nuosavus namelius, stengiasi išmokyti savo vaikus amatų, vienokios ar kitokios specialybės. Yra gražus

būrelis lankančių ir aukštosios mokyklas. Keletas lietuvių turi nuosavus fabrikus, kurie siekia net ir milijoninės vertės.

Kultūriniai gyvenimas pagyvėjo atvykus iš Šiaurinės Amerikos Tėvams marijonams, kurie Avellanedoje pastatė gražią bažnyčią, talpią salę ir mokyklą. Jų pastangomis yra leidžiamas mėnesinis laikraštis «Laikas». Reikia pabrėžti, kad prie kolonijos kultūrinio gyvenimo pakėlimo ir tautinio išamoningumo daug yra prisidėjęs žymus visuomenininkas kun. Alfonsas Grauslys.

Lietuviškumo dirvoje daug yra nusipelnęs šv. Cecilijos choras, kuriam vadovauja energingas kompozitorius V. Rymavičius. Šv. Cecilijos choras jau yra įdainavęs net keletą plokštelių lietuviškų dainų. Didelės reikšmės turi koloni-

Vytauto Didžiojo Muziejus Kaune.

mielosios “ponios” ir “ponai”, kas dėjosi ir kas ir šiandien vyksta bolševikų pavergtuose kraštuose? Juk priešas veržiasi be skrupulų, o pasaulis toks mažas... Priešas nevengia politikos. Tenai politika persunktas kiekvienas žodis, kiekvienas laikraštis, kiekviena mintis. Per trisdešimt metų bolševikai politinės propagandos tvanu užliejo tautas ir žmones. Tos propagandos nuodais jie aptvindė ir mūsų tautiečių dalį įvairiose kraštuose. Ir šiandien jiems malonu ir naudinga, kada laisvojo pasaulio lietuvis dezertyruoja iš kovos fronto ir nenori domėtis politika. Demobilizuoti, išjungti, nusilpninti visus tuos, kurių negalima patraukti — tai priešobalsis.

Todėl neilgime vandens ant priešo malūno. Stiprink me kovos gretas, Lemiamo kova jau arti. — — —

jos gyvenimui kiekvieną sekmadienį transliuojamas lietuviškas pusvalandis, kuriam gražiai vadovauja pasišventęs visuomenininkas Zeferinas Juknevičius.

Taip pat didelį ir gražų darbą atlieka Lietuvių Tautinis Ansamblis ir naujai įsikūrę skautai. Tačiau su skaudama širdimi reikia pripažinti, kad didelė kolonijos dalis tarnauja Tėvynės išdavikams ir brolių lietuvių žudikams. Yra taip pat apgailėtinas daug kur pasikartojantis reiškinys, kad jaunoji karta, gimusi Argentinoje, arba silpnai moka savs tėvų kalbą arba visai jos jau nebesupranta. Dėlto yra didelis pavojus, kad tokis jaunimas žūva lietuvybei. Tėvai turėtų jausti daugiau tautinio sąmoningumo bei atsakingumo, išmokyti savo vaikus gimtosios kalbos ir įdiegti meilę ir pagarbą brangioms ir gražioms lietuvių tautos tradicijoms.

— O kaip atrodo, pirmu pažvelgimu. Brazil-

lijos broliai lietuviai? Prieš akis turiu tik São Paulo lietuvių koloniją. Imant iš ekonominės pusės S. Paulo lietuviai panašiai įsikūrę kaip ir Buenos Aires. Gražus lietuvių skaičius turi nuosavus namelius, o kai kurie net po kelis. Vila Zelinoj apie bažnyčią yra susikūręs ištisas lietuvių miestelis su savo gyvenamaisiais namais, dirbtuvėmis, krautuvėmis ir mokyklomis.

Teko išgirsti jau du lietuviškus chorus. Pirmas «Vyčių» choras giedojo lotyniškas Mišias vienoj žymiausių S. Paulo bažnyčių — šv. Antano. Įspūdis tikrai buvo didingas. Muziko Felikso Girdausko vadovaujamas choras puikiai išpildė ypač Gloria ir Credo Mišių dalis. Malonu ir džiugu buvo klausyti, kaip Lietuvių «Vyčių» Choras galingai kelia tūkstantinės, didžiulėj bažnyčioj, susirinkusios įvairiaspalvės žmonių minios tikinčiųjų širdis prie Aukščiausiojo ir garsina brangų Lietuvos ir lietuvio vardą. Pagarba ir padėka chorvedžiui ir choristams! Ištvėmės ir sėkmės katalikiškame ir lietuviškame darbe «Vyčių» organizacijai ir, jos energingam pirmininkui Vincentui Grabauskui.

Antras choras Vila Zelina bažnyčioje per sumą gražiai sugiedojo lietuviškas giesmes. Dvasioje tartum būni perkeltas į Lietuvą, kada girdi giedant «Pulkim ant kelių» ir «Šventas Dieve».

Gražus ir girtinas dalykas, kad Vila Zelina bažnyčioje sekmdieniais ir šventadieniais pamaldos atliekamos su visais lietuviškais priedais, taip, kaip būdavo daroma Lietuvoje: prieš sumą giedamas rožančius, o po sumos atgiedama Šv. Dieve ir t. t. Tenka pasigėrėti, kad lietuviai sa-

vo bažnyčią myli ir ją gausiai lanko.

S. Paulo lietuvių kolonijoj yra keletas pradžios mokyklų. Ypač gausi Vila Zelinos mokykla, kurią lanko virš tūkstančio mokinių. Mokyklai vadovauja iš Šiaurinės Amerikos atvykusios lietuvaite seselės prancišketės.

S. Paulyje išeina du lietuviški laikraščiai: savaitinis «Žinios» ir dvisavaitinis «Mūsų Lietuva». Pastarasis yra gausiai iliustruotas, jo skaitytojų skaičius nuolat auga, todėl jis žada greitai virsti taip pat savaitiniu.

Bendras S. Paulo vaizdas yra gražesnis už Buenos Aires, ir oras tikrai neprastesnis, atrodo net geresnis, negu Argentinos sostinėj. Pas gyventojus nematyti to ispaniško keisto išdidumo ir šaltumo. Mažiau kreipiama dėmesio į atgyvenusias ir sustingusias išorines formas, juntama moderniškėsnė ir pažangesnė Šiaurinės Amerikos įtaka.

Pirmą kartą S. Pauly tenka važiuoti savotiškais tramvajais, vadinamais, «bondėmis». Jie neturi nei langų nei durų, tik viduryje yra suolai. Juos žmonės apkimba, kaip bičių spiečius medžio šaką. Patogumas toks, kad greitai galima įlipti ir išlipti, nes visi šonai atviri. Tačiau įvyksta dažnokai ir nelaimingų atsitikimų, nes ne kartą vieną ar keletą keleivių, kita per arti pro šalį pravažiuojanti susisieki priemonė, mirtinai nubraukia...

Pabaigoj turiu pripažinti, kad Brazilija su savo įvairiaspalviais žmonių veidais, išoriniu religingumu ir neišdidumu mane nuteikė gana jaukiai.

Ar ne didinga Lietuvos praeitis? Vytautas Didysis prie Juodųjų marių.

BERNELIO PILIAKALNIS

J. ŠVĖGŽDA

Labai senais laikais ant Bernelio piliakalnio stovėjo stipri pilis, apsupta neperžengiamais miškais, neišbrendamomis pelkėmis. Joje gyveno kunigaikštis Valdeika.

Stiprus jis buvo. Vienu kumšties smūgiu stumbrą užmušdavo, plikomis rankomis kovėsi su žilomis meškomis.

Vieną kartą norėdamas išbandyti savo jėgą atnešė į pilies kiemą už puskilometro gulėjusį aštuonių arklių svorio akmenį. Tą akmenį nešant jo kojos smego į kietą žemę. O kada atsisėdo pailsėti, jo atsikvėpimas buvo panašus į galingą vėjo šniokštimą.

Staiga jo pilį užpuolė didžiausia šarvuotų gudų kariuomenė. Jie kaip smala apgulė Valdeikos pilį. Ėjo žiauriausios kautynės. Gudai krito kaip musės, bet pamažu tirpo ir Valdeikos kariai: jauni ir žilausiai didvyriai. Tris dienas ir naktis kirtosi Valdeika su savo vyrais, be poilsio, be miego, pagaliau liko tik jis pats ir trys jo bajorai, trys galiūnai-broliai Visginai. Nuliūdo Valdeika, kad teks atiduoti priešui liūliuojanti tėviškės miškai, šventosios ramovės — Lietuvos žemė.

— Ant arklių, vyrai — suriko jis savo griausmingu balsu, kurį išgirde nutildavo plėšriausi miškų žvėrys.

— Parodykim priešui, ką moka lietuvis.

Kaip liūtai išpuolė keturi milžinai. Kapojo jie savo milžiniškais kardais gudų sprandus. Atrodė, kad jau kova bus laimėta. Staiga išsoko prieš Valdeiką gudas Goluba, kurį Valdeika buvo atėmęs iš kryžuočių vergijos ir išauklėjęs, kaip savo sūnų. Gudas Goluba iš visų jėgų paleido jietį į kunigaikštį. Kaip žaibas ta įsmigo į Valdeikos krūtinę...

— Išdavikas! — sušuko Valdeika. — Tu taip atsimoki už tau parodytą širdį. — Ir mirštamai sužeistas jis dar pajėgė sumoti savo milžinišku kardu ir gudą išilgai perkirto...

Gudai pasitraukė, bet pilis neteko savo valdovo.

Ir nuo to laiko kiekvienais metais Valdeika išeina iš piliakalnio, atsisėda ant milžiniško akmens, pasiremia savo didžiuoju kardu ir žvelgdamas į šiaurę dūsauja.

Tai tęsėsi amžius.

Kada bermontininkai užpuolė mūsų šalį, Lietuvos partizanai rinkdavos ant piliakalnio ir iš ten puldavo priešą. Ir kartą pasirodęs milžinas Valdeika, paėmęs gulintį partizano šautuvą ir ilgai į jį žiūrėjęs, paskui atsiduso ir pabučiavo.

— Jį laikys silpnos rankos, bet to kuris naudos šį šautuvą širdis bus tvirta, kaip plienas.. — tai pasakęs pranyko.

Partizanai sustiprėjo dvasia: pats Valdeika

Laisvosios Lietuvos kariai, kovoje su Tėvynės priešais.

MAŽASIS DIDVYRIS

Kartą mūsų šalelę, ne tą, kurioje dabar gyvenam — ji ne mūsų, bet tą, kur gimė, augo mūsų tėveliai. kuri dabar toli, toli nuo čia — tėvynės Lietuvos šalelę užpuolė pikti priešai. Jie degino sodybas, kankino ir žudė žmones, plėšė jų turta, kaip vagys, kaip žmogžudžiai pikčiausi. Tada sukilo visa Lietuva. Nuo Nemuno, nuo Ventos, Dubysos: žemaičiai, aukštaičiai, dzūkai ir kapsai — jauni ir seni, kas tik galėjo pakelti ginklą, išėjo savanoriais ginti tėvynės Lietuvos.

Priešų buvo kaip skėrių daug, — be skaičiaus, be krašto. Nors daugel jų krito, bet vis daugiau iš visų pusių plūdo nauju...

Viena tokių priešų kariuomenė jau baižė apsupti mūsų kaimą. Lietuvos kareiviai gynėsi, kaip liūtai. Jie geriau norėjo mirti, bet neįsileisti priešus ir nepasiduoti. O kas kada nors pasaulyje girdėjo, kad laisvas lietuvis gyvas pasiduotų ar pabėgtų iš kovos lauko?!

Kaimo gynėjai turėjo arba visi žūti, ar gauti iš kur nors pagalbos. Kitame kaime stovėjo atsarginis kareivių būrys. Bet kaip prisišaukti, ką pasiusti? — Prieš kiekvieną kovotoją puolė bent dešimtys priešų. Nė vienas kovotojas negalėjo net ir trumpiausiam akimirksniui pasitraukti iš savo vietos. Seneliai, moterys ir maži vaikai buvo seniai iš kaimo pasitraukę. Tik vienas aštuoniometis Algiukas, kuone verkdamas, niekur nesitraukė nuo tėvelio, kuris kartu su kareiviais kovojo už tėvynę.

Karininkas rūpinosi, kaip prisišaukti pagalbos, prie jo pribėgo Algiukas.

palaimino jų ginklą. Kitą dieną prie partizanų prisidėjo vienas 16 metų gimnazistas Pranas Bernelis. Jo akys žėrėjo drąsos ugnimi. Jam ir atiteko Valdeikos palaimintas šautuvas.

Daug galvų paguldė partizanai kovose su priešais, daug kraujo sugėrė buvusi Valdeikos žemė. Partizanai kovėsi iš paskutiniųjų ir laukė atžygiuojančios reguliarios kariuomenės paramos.

Partizanams buvo įsakyta laikytis piliakalnyje iki atžygiuos kariuomenė. Ir gynė partizanai, taip kaip pats Valdeika prieš daugelį amžių. Vienas paskui kitą krito savo jaunų gyvybių krauju šlakstydami šventą piliakalnio žemę. Narsiai laikėsi jaunutis partizanas P. Bernelis. Staiga šalia jo krito nukautas kulkosvaidininkas, tada Bernelis puolė prie kulkosvaidžio ir sėjo mirtį į priešą...

Staiga išgirdo griausmingą valio ir pamatė uniformuotus Lietuvos karius puolančius priešą. Jo lūpos pražydo šypsena ir spausdamas ranką prie persautos krūtinės, sukniubo ant Valdeikos palaiminto šautuvo...

Pranas Bernelis buvo palaidotas piliakalnyje, po pilku kario kryžiumi, išlaisvintoje žemėje. O žmonės šį kalną praminė Bernelio piliakalniu.

Ir dabar kiekvienais metais piliakalnyje pasirodo kunigaikštis Valdeika, o šalia jo Bernelis Pranas. Valdeika rūščiai apsižvilgo aplinkui, iš jo akių pasipila kibirkštys, o iškelta ranka grumoją baisiu kalaviju...

— Aš galiu pranešti kito kaimo kareiviams. — jis pasisiūlė. — Tėvelis sutinka mane leisti.

— Karininkas pažvelgė į aštuonių metų savanorį. Jis paklausė.

— Ar tu nebijosi, Algiuk? O jeigu tave nušaus?

— Aš pasilenksiu bėgdamas... į mane nepataikys. — Berniuko išbalęs veidelis buvo labai rimtas.

Kulkos aplinkui spraksėjo medinėse sienose, zimbė atsimušdamos į akmeninius pamatus. Kareiviai įtemptai gynėsi Algiuko tėvelis, spaudė kulkosvaidį ir leido kaspiną po kaspino.

— Dar šovinių, — šaukė jis, kai tik pritildavo jo ginklas.

— Taupykim šovinius, jau baigiasi... — atsiliepė ginklininkas.

— Gerai. — Kiek pagalvojęs pagaliau nusprendė karininkas. Jis dar sykį pažvelgė į Algiuką, poperyje kažką parašė ir paduodamas tarė.

— Bėk, Algiuti, ir kai tik pasieksi tą kaimą, atiduok mūsų kareiviams.

Po to karininkas pasilenkė, priglaudė prie krūtinės vaiką ir keletą kartų stipriai pabučiavo.

— Nuo tavęs, Algiuk, priklauso tavo tėvelio ir visų mūsų likimas, paskubėk.

Algiukas baltais kailiniukais buvo baltutėlis, kaip ir apsnigti balti laukai. Rankute spausdamas prie krūtinės laišką, jis kaip vėjo genamas popieriukas, greitu žingsnelių riedėjo į priekį. Per daubas ir sniego pusnynus skubiai ritosi pirmyn.

(Atkelta iš 7 pusl.)

7. Susirinkimas tvirtina kasos patikėtinių ir patikrinimo komisijos darbą.

E. Savišalpos Kasos Patikėtiniai.

8. Savišalpos kasos patikėtiniai skirsto paskolas ir pašalpas, veda kasos atskaitomybę ir tvarko kitus kasos reikalus.

9. Savišalpos kasos patikėtiniai sušaukia vieną kartą metuose visuotinį susirinkimą ir duoda atskaitomybę.

F. Patikrinimo Komisija.

10. Patikrinimo Komisija prižiūri Savišalpos Kasos patikėtinių darbą, tikrina nemažiau 2 kartą metuose savišalpos kasą, ir apie tai praneša susirinkimui.

G. Baigiamieji Nuostatai.

11. Lietuvių ateivių S. Paulyje savišalpos kasos statutą gali būti keičiamas arba papildomas 2/3 teisėto susirinkimo dalyvių nutarus.

12. Savišalpos Kasa gali būti likviduota patikėtiniams pasiūlius ir 2/3 teisėto susirinkimo dalyvių nutarus.

13. Likviduojant lietuvių ateivių S. Paulyje Savišalpos Kasą, pinigai gražinami įnešusiems, proporcingai jų įmokoms, bet nedaugiau įneštos sumos.

14. Nuo įnašų gražinimo likę pinigai ir vertybių popieriai turi būti paskirstyti ir perduoti tam tikslui, kurį ras reikalingiausiu likvidacinis susirinkimas.

15. Likvidacinio susirinkimo nutarimus vykdo tam tikslui susirink. išrinkta likvidac. komisija.

«Nuo tavęs priklauso mūsų likimas» — kar-tojo Algiukas. Tie žodžiai, kaip galinga ranka jį vedė į priekį.

Bet kas tai?... Netoli jo sudulkėjo sniegas.

— Zzz... zzz... — suzvimbė ir dulkstelėjo į sušalusį kupstą.

Gal todėl, kad Algiukas per skubėjimą pa-miršo pasilenkti. Dabar jis susilenkia, net žemę siekia rankutėmis. Ir bėga, bėga...

Dabar Algiukas supranta: jis yra išbėgęs į lygų lauką. Tai pavojingiausia vieta. Priešo kul-kos tik skrieja per lygumą.

— Reikia skubėti, — pagalvoja. Dar trupu-tis ir pakalnė vėl uždengs nuo priešo kulų...

Tik ūmai nudiegia dešiniam šone. Jo petį lyg adata įduria.

Iš kur tas raudonas sniegas prieky, kai jis sumosuoja rankutėmis bėgdamas. Atsigrižta ir nusigąsta: šalia kiekvienos sniege išspaustos pé-delės lyg po raudoną rozės žiedą.

— O Dieve. Visa rankutė kruvina. Kraujo spalva jį suklypdo. Mažon širdelėn įsmigo skaus-mas ir baimė. Bet gudrus vaikutis kailiniukų ki-šenėje suranda nosinę, vieną kampą įsikanda į dantelius, su antrąja ranka apsuka žaizdą.

— Kad tik pajėgčiau... — baimė pradeda krimsti Algiuką.

Jis vėl rieda baltais laukais, bet žingsne-lis nebe toks. Kad ir lengvai — naginėmis ap-autos kojos sunkėja, žingsnelis mažėja. Vis sun-kiasi kraujas, širdelėn sminga skausmas, trūksta oro. Nuo prakaito drabužėliai limpa prie kūno, kailiniukai sunkūs, nebepakeliami.

— Jeigu juos numesčiau, būtų lengviau? — pagalvoja Algiukas ir numetė kailiniukus.

Vienu švarkeliu pasidarė lengviau, bet greit ir jis pasunkėja. Numetė švarkiuką, kad tik pa-siektų kaimą ir išgelbėtų karius.

Dabar jis vienmarškinis slinko per žiemos apsnigtus laukus, šalčiui spirginant. Galvutė linksta žemyn, sunkėja. Jam karšta, akis den-gia migla. ir Algiukas suklumpa į sniegą.

— Kelkis... skubėk... jie visi ten žus... — girdi v duje balsą. Prispaudžia galvelę prie snie-go. Vieną gniūžtelę prineša prie sukempančių lūpų. Tas jį atgaivina. Keliasi apsidairo: matyti vieškelis ir čia pat kaimas. Algiukas klupdamas ir vėl keldamasis eina žingsnis po žingsnio, ake-lės temsta... Jis pamato su šautuvu ir granatomis ginkluota kareivį ateinantį jo pasitikti.

— Kokį laimė. — pagalvoja Algiukas ir drebančia rankele paduoda kareiviui sukruvintą laiškutį ir nugriūva po jo kojų.

— Nustebęs kareivis greit pasilenkė, paė-mė ant rankų deganti vienmarškinį vaikutį ir nusiėšė į būstinę.

Būrio karininkas perskaitė laiškutį ir viską suprato.

— Mažas berniukas, bet didelis vyras. Tai didvyris! — sako susijaudinęs karininkas. Greit išsiuntė kovojantiems draugams pagalbą, o Al-giuką greičiausiai išvežė į apskrities ligoninę.

Pagalba buvo laiku. Gynėjai išgelbėti ir priešai nugalėti.

Generolas Silvestras Žukauskas
Pirmasis Lietuvos Kariuomenės Vadas

Miestas su ligonine buvo už 30 kilometrų. Užėjo šalta naktis. Nors ir gerai į kailinius įsup-tas Algiukas sušalo, ėmė karščiuoti, silpti. Vi-sai netoli miesto, aušrelei auštant, Algiukas mirė.

Jis mirė ant Lietuvos kareivių rankų... Ant tų kareivių, kurių tarpe buvo ir Algiuko tėvelis. Jis mirė už Lietuvą, už mūsų brangiausią ir gra-žiausią kraštą, laisvą tėvynę.

Kada jo mažutį grabelį leido į duobę už-dengtą Lietuvos vėliava, papuoštą gražiausių gė-lių žiedais — nuaidėjo kareivių atsisveikinimo šūviai...

O pavasarį, kada sulapojo medžiai, ant ma-žojo didvyrio kapo sužydo gėlės. Lietuva buvo laisva — priešų neliko.

Algiuko niekas nepamiršo: jo vardas buvo įrašytas į kareivių pulko Garbės Karių sąrašus: Mažučio Algiuko, kaip vos prasiskleidusios gė-lytės, atvaizdas kabėjo greta garsiausių Lietu-vos vyrų paveikslų. Jis liko visiems lietuviu-kams gražiausiu pavyzdžiu.

Nieko pasaulyje nėra kilnesnio ir gražes-nio, kaip paaukoti savo gyvybę už tėvų ir sene-lių gimtąjį kraštą, už mums brangiausią pasau-lyje šalį — tėvynę Lietuvą!

IŠ LIETUVIŲ SAJUNGOS BRAZILIJOJE GYVENIMO

Kas Yra Tauta?

Dabar daug rašoma ir kalbama apie tautą: kad tauta yra valstybės pamatas arba, kad tauta yra idealas, kuriam reikia tarnauti, ryžtis ir aukotis. Bet, ar gerai suprantame, kas yra tauta? Jei turime aukoti tautai savo turta, sveikata, o, reikalui esant, net ir gyvybę, jei tautą statome aukščiausiu idealu, tai turime ją gerai pažinti. Dažnai į klausimą, kas yra tauta, atsako, kad tautos yra: vokiečiai, lietuviai, kinai, prancūzai ir kitos. Bet, jei klausime, kodėl vokiečiai, lietuviai, kinai ir prancūzai yra tautos, tai dauguma atsakys, jog tai yra atskiros tautos dėl to, kad vieni kalba vokiškai, kiti lietuviškai ir t. t. Tuo būdu, kalba lyg ir tampa pamatu, kalba sudaro tautos esmę.

Tačiau, taip nėra. Prancūzijoje yra bretanai, kurie kalba visiškai nepanašia į prancūzų kalbą ir vis dėlto jie laiko save prancūzais. Pietų Prancūzijoje vartojama provanso kalba, kuri yra, greičiau, panaši į italų, negu prancūzų kalbą, tačiau, provansai laiko save prancūzais. Belgijoje vartojama prancūzų ir flamandų kalbos. Flamandų kalba yra panaši į olandų kalbą ir flamandas laisvai susikalba su olandu. Tuo būdu nors belgai ir vartoja prancūzų ar flamandų kalbas, bet nei prancūzais, nei olandais jie save nelaiko.

Tokie pavyzdžiai rodo, kad viena ir ta pati tauta vartoja įvairias kalbas.

Kitur vėl matome, kad įvairios tautos vartoja vieną kalbą. Pavyzdžiui, brazilai vartoja portugalų kalbą, bet laiko save visiškai skirtinga tauta. Argentiniečiai, čiliečiai, bolivijiečiai, paragvajiečiai ir kitos tautos, gyvenančios Pietų Amerikoje, kalba ispaniškai, bet ispanais savęs visai nelaiko. Todėl kalba nesudaro tautybės esmės, kitaip sakant, mes ne tik dėl to esame lietuviai, kad lietuviškai kalbam. Lygiai, kaip ir vokiečiai ne tik dėl to yra vokiečiai, jog vokiečių kalbą vartoja.

Gal bendra kilmė ir giminingas kraujas sudaro tautos esmę? Bet, kaip čia supaisysi, kas iš kur yra kilęs ir kokio jis kraujo? Dabar, kai lengvas ir greitas susisiekimasis, tautos tarp savęs labai greit maišosi. Niekas iš mūsų negali tikrai pasakyti, ar m u m y s e nėra svetimų kraujo. Mes pavyzdžiui, su latviais skaitomės vieno kilimo ir bendro kraujo, o vis dėlto laikom save skirtingomis tautomis. Slavų tautos irgi turi bendrą kilmę ir bendrą kraują, tačiau, slavų tautų yra daug. O jei palmsime italus, prancūzus, ispanus, tai pamatysime, kad jie yra kilę iš daugelio tautų mišinio.

Taip kad, kilmė ir kraujas, tautos dar nesudaro. O gal bendras gyvenamas plotas yra tas pamatas, kuris sudaro vieną tautą? To irgi negalima pasakyti, nes nors su latviais, vokiečiais, gudais ir lenkais mes gyvename neatskirti jokių

gamtos sienų: tarp mūsų nėra nei didelių upių, nei aukštų kalnų, nei didelių miškų, tyrų ar jūrų, bet vis dėlto mes esame atskiros tautos.

Senovės valstybė buvo kaip ir tautiškumo pamatu, nes kas priklausė kuriai valstybei, tas buvo traktuojamas kaip tos tautos narys. Tačiau, mes patys buvom ilgai rusų valstybėj, bet rusais niekad savęs nelaikėm. Ir šiandien rasime nemažai valstybių, kuriose gyvena įvairiausių tautų. Tuo būdu, valstybė taip pat netinka tautiškumui nustatyti. Tiesa, yra dar bendra tautinė kultūra: kalba, dainos, pasakos, papročiai, rūbai ir t. t. Bet ir iš čia nieko ypatingo neišeina. Apie kalbą jau buvo kalbėta anksčiau. O dainos, pasakos, papročiai, tarp arti gyvenančių tautų, tankiai turi daug bendrumo.

Iš pasakyto matome, kad joks iš čia nurodytų požymių nesudaro tautiškumo pamato bei esmės.

Paimkime žydus, nors jie gyvena įvairiose šalyse, kalba įvairiomis kalbomis, dažnai yra susimaišę su kitų tautų krauju, turi net įvairius papročius, tikybas, kultūrą: bet vis dėlto jie save laiko viena tauta. Palestinon yra suvažiuavę žydų iš Rusijos, Vokietijos Lietuvos ir t. t. Atsitinka, kad jie negali susikalbėti, negali vienas kito suprasti ir savo išvaizda skiriasi. Atrodo, kad ten susirinko viso pasaulio tautų atstovai, bet vis dėlto tie visi, taip įvairūs, rodos, nieko bendro tarp savęs neturi žmonės — yra viena žydų tauta.

Kodėl? Kaip čia gali būti? O todėl, kad juos jungia bendra tautinė sąmonė, kiekvienas iš jų nešioja savo krūtinėje įsitikinimą, kad jis yra žydas — žydų tautos narys. Jei Lietuvon atvažiuotų italas ar olandas, ten įsikurtų ir visiems sakytų, kad jis lietuvis, o taip-gi jaustųsi ir veiktų, kaip lietuvis, Lietuvą mylėtų, jai tarnautų ir dirbtų, tai toks žmogus kilimu, krauju, nors ir būtų svetimšalis, bet dvasia lietuvis, nes jis turėtų lietuvišką tautinę sąmonę. Jokių žmogų tektų laikyti lietuviu, nors ir svetimų kilimo. Lietuvoje tokių lietuvių yra nemažai. Tai-gi bendras tautybės jausmas, bendra tautinė sąmonė ir yra tas pamatas, kuriuo remiasi tautybė.

Bet čia pat reikia pasakyti, kad tas jausmas, ta sąmonė turi remtis kokiais nors viršiniiais dalykais. Dažniausiai ji remiasi bendra kalba, bendru kilimu, krauju, bendru gyvenamu plotu ar valstybe, bendra kultūra ar kokiu nors kitu bendru dalyku. Taip kad, visi tie dalykai, nors skyrium tautiškumo esmės ir nesudaro, bet jie sudaro pamatą, kuriuo remiasi tautinė sąmonė. Kitaip sakant, visi tie dalykai yra tautiškumo elementai bei tautiškumui nustatyti jie vaidina tam tikrą vaidmenį ir turi nemažos svarbos.

Pažiūrėkime, kas atsitinka su tautiečiu, kuris nustoja tautinės sąmonės? Jis tampa tautai negyvas, miręs. Tautiniu atžvilgiu — svetimas. Jei lietuvis pasisako esąs rusas, vokiečis ar tam

(Nukelta į 15 pusl.)

VISAME PASAULYJE

Lenkijos Nepriklausomybė Galutinai Palaidota

Maskva šiomis dienomis paskyrė Lenkijos krašto apsaugos ministru ir vyriausiu kariuomenės vadu rusų armijos maršalą Rokosovskį.

Kodėl gi Lenkijai paskirtas rusas vyriausiu kariuomenės vadu? Argi jau nėra lenkų sugebančių tas pareigas eiti?

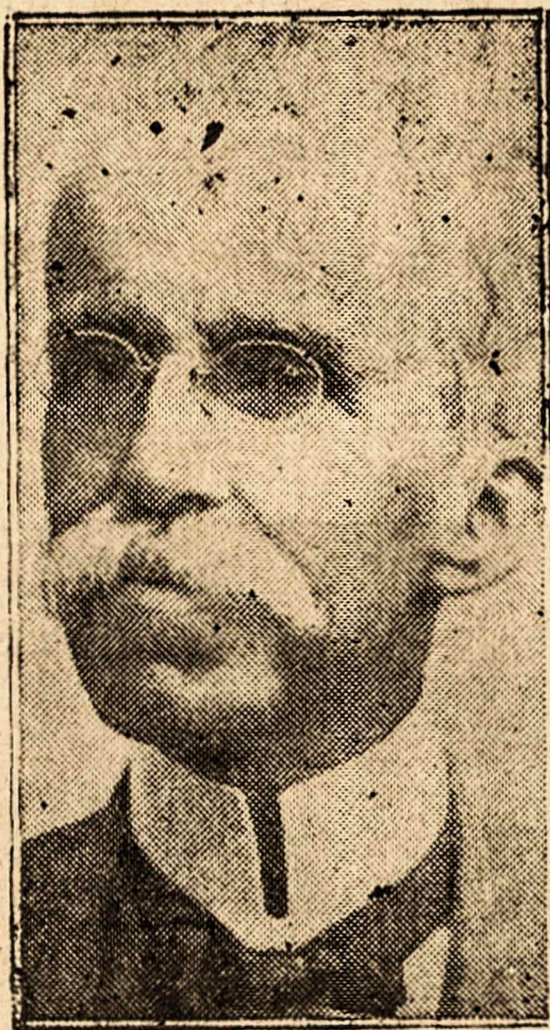
Be abejo, ir lenkų karininkų tarpe yra gabių vyrų. Bet reikalas ne tame, kad Lenkija neturėtų gabių karininkų, be to, dabar ne karo metas, tas paskyrimas turi kitas priežastis. Maskva jau atvirai bijo, kad Lenkijoje nepasikartotų Jugoslavijos Tito istorija. Todėl norėdami įvykiams užbėgti už akių, rusai Lenkijos krašto gynimą ir kariuomenę paskubėjo paimti į savo rankas. Rokosovskis su savim atsivežė į Varšuvą aukštųjų rusų karininkų kadrus, kurių dauguma nemoka lenkų kalbos. Bet tie tūkstančiai rusų kariškių užims ausaingas pareigas lenkų kariuomenėje. Jau dabar 20% Lenkijos karių sudaro rusai aprenkti lenkiškomis uniformomis. Be to, Lenkijoje stovi 85.000 reguliarios rusų kariuo-

menės. Taigi, praktiškai Lenkija yra virtusi viena iš Rusijos provincijų.

Tie faktai parodė Vakarų pasauliui ir naiviems lengvotikiams koks yra rusų taikingumas ir kokios Maskvos intencijos.

— Berlyno laikraštis «Telegraf» rašo: kad rytinėje Vokietijoje rusų karių tarpe vyksta judėjimas, nukreiptas prieš Staliną.

RUI BARBOSA

Vienas žymiausių Brazilijos teisininkų, visuomenininkų, diplomatų, kurio šimtąjį gimtadienį lapkričio mėn. 5 d. minėjo visa Brazilija.

— Buenos Aires buvo sulaikyta virš 700 komunistų kurių 500 nubauti įvairiomis administracinėmis bausmėmis. Sumetimais įvyko sąryšyje su jų pastangomis paminėti bolševikų revoliucijos sukaktuves.

— Venezueloje potvyniai padarė apie 140 milijonų kruelų nuostolių. Vien tik sostinėje, Caracas, liūtys sugriovė arti tūkstančio namų.

— 28 amerikiečiai karininkai, įvairių ginklų rusų instruktoriai, išvyko į Turkiją.

— Kolumbijoje vis neramu. Liberalai su konservatoriais dar vis nevengia konfliktų, kurių metu žūva dešimtys, ar net šimtai žmonių. Daug pasienio gyventojų, dėl neramumų, bėga į kaimynines valstybes, ypač Venezuelą. Spėjama, kad krašto ramybės atstatymui, valdžią perims kariuomenė.

— Portugalijoje opozicija atsisakė dalyvauti rinkimuose. Sako, nėra garantijų, kad rinkimai bus laisvi.

— Paryžiuje lapkričio mėn. 9 d. susirinko Anglijos, Amerikos ir Prancūzijos užsienių reikalų ministrai. Svarstys Vokietijos reikalus.

Numatoma, kad vakariečių zonoje bus sustabdytas falrikų išmontavimas ir suteikta Vak. Vokietijai įvairių kitų laisvių.

— Kolumbijoje paleistas parlamentas neribotam laikui, o krašte paskelbtas karo stovis. Bet prezidento rinkimai įvyks ir karo stovio metu.

— Įtempti Albanijos-Jugoslavijos santykiai. Albanijoje stipri Maskvos įtaka.

— Paryžiuje jau baigėsi Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrų konferencija.

— Anglija greitai laiku užmegs diplomatinis santykius su komunistine Kinijos vyriausybe.

— Argentinoje įvykus nelaimi viename sprogdmenų fabrike, žuvo 78 darbininkai.

— Amerikos užsienių reikalų ministeris Dean Acheson, šio mis dienomis aplankys Vakarų Vokietijos prezidentą. Taip pat vyks Berlynan. Spėjama, kad pasakys svarbią politinę kalbą.

— Rusų užsienių reikalų komisaras Višinskis, kalbėdamas Jungtinių Tautų Organizacijos posėdžiuose pareiškė, kad Rusija atominę energiją vartoja taikos tikslams, bet jėl bus reikalinga gaminti ir atominės bombas.

— S. Paulo mieste per keletą mėnesių bus pastatyta ir įrengta televizijos stotis.

— Aviacijos technikos mokykla iš S. Paulo numatoma iškelti į Natal

Kas yra tauta?

(Atkelta iš 14 pusl.)

panašiai, tai jis tautiškai yra miręs. Ar pas mus mūsų tarpe yra tokių tautiškų numirėlių? Deja, yra. Tačiau, jų visur po truputi yra. Didelis darbas juos žadinti. Kiekvienas toks numirėlis — tai nemažas tautai nuostolis, o kiekvieno tokio lavono atgaivinimas — tai didelis laimėjimas.

Kodėl mes taip garbinam visus dirbusius anais senais laikais bei dabar dirbančius tautišką darbą? O todėl, kad tai buvo ir yra tautos gaivintojai. Jie žadina apmirusią tautą, jie gražina jai sąmonę.

Tad, visi į darbą, nes tautos atgaivinimo srityje mes turime daug ir daug padirbėti.

A. P.

Lietuviai BRAZILIJOJE

BRAZILIJOS LIETUVIŲ SVEIKINIMO TELEGRAMA

American Lithuanian Kongress
Hotel New Yorker
New York NY

Brazilijos lietuviai sveikina brolių Lietuvių Kongresą New Yorke ir per jį visus Amerikos lietuvius. Iškilmingai patvirtiname mūsų priklausymą prie pasaulio lietuvių šeimos. Linkime vienybės kovose už lietuvių tautos gyvybę ir tėvynės laisvę. Sirdimi ir siela esame su jumis išvien iki laimėjimo.

Pasirašė: Lietuvių R. Kat. Bendruomenė, laikraštis «Mūsų Lietuva», Jaunimo Sąjunga «Vytis», ateiviai DP S. Paulyje.

Amerikos Lietuvių Kongresas įvyko lapkričio mėn. 4-6 d. New Yorke, kurio pilną aprašymą, gautą iš mūsų bendradarbio Amerikoje, talpinsime sekančiame «Mūsų Lietuvos» nr.

PAS «MŪSŲ LIETUVOS» PRIETELIUS

— Juozas Kazlauskas, kilęs iš Anykščių žavingos apylinkės, nors jau 23 metai gyvena Brazilijoje, bet visuomet prisimena senąją tėvynę — Anykščius “senelį” Puntuką, ant kurio mėgdavo pasvajoti. Brazilijoje pradžioje teko gyventi Minas Geraes, fazendose, kur teko daug vargo patirti. Dabar jau 12 metų verčiasi maisto produktų prekyba. Turi savo krautuvę ir barą Casa Verdėje, Rua Iheuma, 140. Tai rimtas ir mielas tautietis — ir «Mūsų Lietuvos» skaitytojas.

— Marijus Dantas, veiklus ir nenuilstamos energijos lietuvis įžymus sportininkas-rekordistas, Lietuvių S-gos Brazilijoje vicepirmininkas, lietuviškos kultūros ir spaudos prietelius, dabar labai rūpinasi LSB kultūriniais ir ekonominiais reikalais. Be to, p. M. Dantas, S. Paulyje, ant Rua Jose Paulino, 108, turi nuolatos augantį vyrų ir moteriškų apsiaustų fabriką.

— Jonas NORKUS, neseniai atvykęs iš tremties, V. Zelinoje įsteigė modernią vyrų plaukų kirpyklą, tautiečių remiamas gražiai progresuoja ir po trupučių savo įmonę plečia. Linkime geros sėkmės.

V. ANASTACIO

— Antanas ŠLAUČIULIS, «MŪSŲ LIETUVOS» skaitytojas ir prietelius, nuolatos sielojasi lietuviškos spaudos ir kultūros reikalais; spaudoje kartais ir plunksna pabendradarbiauja.

Jo žentas Vytautas TRUMPYS, atvykęs čia jau po karo, kaip DP, augina linksną ir gražų lietuvišką taip pat Vytautą, kuris jau greitai minės pirmąsias savo amžiaus metines.

— Žinomas lietuvis industrialas, Feliksas ČEMARKA, savo plytų gamybos įmonę, Jundiai, pardavė.

Prieš keliolika metų p. Čemarka S. Paulyje turėjo likerų fabriką «Vilnius», kurio emblema, buvo Geležinis Vilkas. Tą fabriką p. Čemarka likvidavo tik karo metu.

Taip pat p. Čemarka veikė kultūrinėse ir ekonominėse lietuvių organizacijose ir yra nuširdus lietuviškos spaudos prietelius, ir rėmėjas.

Nesenai iš tremties atvyko p. Čemarkos brolis Vytautas Čemarka, buvęs Lietuvos karo aviacijos majoras, ir daugiau artimų giminių.

JAUNIME,

Jei nori pasilinksminti, SEKMADIENIŲ VAKARAIŠ, atsilankyk Mokoje, rua Lituania 67, į Lietuvių Sąjungos ruošiamus pasilinksminimus.

Lietuviškųjų Organizacijų nariai reikalingus įėjimui pakvietimus gali įsigyti iš anksto, visam mėnesiui, ir pigiau, pas Lietuvių S-gos Valdybos narius.

— Ona KAZLAUSKIENĖ, Avenida Baruel 53a. Casa Verde, nors turi jau 70 metų an. žiaus, bet nuoširdžiai remia ir myli lietuvišką spaudą, pati paskaito savo marčioms ir anūkams lietuviškai. Nors jau trečią dešimtį leidžia Brazilijoje, yra mačiusi daug vargo ir sunkių dienų, bet turi daug gražios jaunatviškos nuotaikos. Gyvena nuosavuose namuose, kartu su jauniausiu sūnumi, kiti du sūnūs jau stiprūs ir savarankiški biznieriiai. «Mūsų Lietuva» linki p. Kazlauskienei dar daug metų džiaugtis stipria sveikata.

— Jonas KASELIŪNAS, muzikas atvyko prieš metus iš Vokietijos, gražiai įsikūrė ir dirba savo profesijoje Belo Horizonte, kartu nepamiršta ir «Mūsų Lietuvos». — Sveikiname!

— Jonas MIKELAITIS, Carapicuíba, Avenida Presidente Vargas, 3, turi pelningą kino teatrą, restoraną ir avalynės krautuvę. Tokiam įvairiam biznyje jam talkina trys jo sūnūs. Tai darbštus ir veiklus tautietis, bet gyvena toli nuo lietuvių apgyventų vietų ir retai susiduria su S. Paulo lietuvių kultūriniais centrais.

Malonu konstatuoti, kad ir tokiuose atskiruose užkampiuose gyvenantieji tautiečiai, visur išlieka lietuviais.

Dėmesio!

Lapos ir V, Anastazijos lietuviu patogumui «Mūsų Lietuva» galima gauti Lapoje «Casa S. Jorge» (p. Matelioniu krautuvėje), Rua 12 de Outubro, 237.

São Paulo DP šeimininkės, kurioms rengėjai ir svečiai yra dėkingi už 8. 10. 49. puikų DP vaišių stalų paruošimą iš kairės: p. p. Zuzana Boguslauskienė, Juzė Bortkevičienė, Eleonora Švėgždienė, Vlada Abraitienė, Eufrozina Antanaitienė, sėdi: Česlova Boguslauskienė, Karolina Navickienė, Sofija Kriščiūnienė ir Magdalena Vinkšnaitienė.

KAROLIS STUOKA JAU PASVEIKO

Didelis «Mūsų Lietuvos» prietelius Karolis Stuoka, jau sugrįžo iš ligoninės, kurioje turėjo sunkią operaciją po sužeidimo revolverio šūviu į vidurį. Brazilų spanda ši tragiška įvyki aprašė kiek iškreiptai, stengdamiesi teisinti to įvykio kaltininką Vinčą Adomaitį.

Operacija ir ligoninė kainavusi 5960 kruzeirų. Dabar sveikata jau stiprėjanti.

Ta proga p. Karolis Stuoka nuoširdžiai dėkoja visiems artimiesiems, prieteliams ir pažįstamiems taip gausiai lankiusiems ligoninėje ir visiems, dėl tos nelaimės pareiškusiems užuojautą.

L I E T U V I A I I T A P E V O J E

Jonas VOSYLIUS, turįs Rua Ibitirama, 93^a, V. Prudente, nuosavą batų dirbtuvę, buvo nuvykęs aplankyti savo giminaitį Vinčą Kašiliauską, kuris tik prieš keletą mėnesių įsigijo ūkį už

70 kilometrų nuo Paranós.

Naujas ūkininkas, Kašiliauskas, jau šiais metais tikisi sulaukti gero ryžių ir kukurūzų derliaus. Per trumpą laiką jau suspėjo įsigyti lūrį vištų, žąsų, keletą arklių ir vieną karvę.

Nesenai Kašiliauskų šeim. ap lankė garnys — susilaukė naujagimio.

Tenai pat kuriasi naujas Itapeva miestas, ruošiamasi statyti fabrikus ir plėsti miestą. Dabar jau statoma nauja geležinkelio stotis, anksčiau buvo tik paprasta traukinių sustojimo vieta. Įdomu pažymėti, kad Itapevoje kuriasi ir daugiau lietuvių, o su jais kartu sparčiau žengia ir patsai gyvenimas.

V y t. V.

E k s k u r s i j a

Lapkričio mėn. 27 d. Bendruomenės choras ruošia išvyką autobusais į pamari. Norintieji dalyvauti, prašomi pranešti iki 20 d. lapkričio mėn., Bendruomenės choro valdybai.

P i k n i k a s

Sekmadienį LSB piknikas Skubėkim užsiregistruoti. Tai reta proga gražiai gamtoje pakvėpuoti tyru kalnu oru ir kartu gražiai pasilinksminėti, papramogauti. Jeigu tik bus palankus oras, tikimasi, kad daug tautiečių iš įvairių S. Paulo vilų dalyvaus šiame piknike. Užsiregistruokite dar šiandien:

Pas Marijų Dantą, Jose Paulino, 108-2; Bronių Stankevičių, Rua Lituania 67, ir Petrą Žarkauską, V. Anastacio.

S U M A I N O Ž I E D U S

Pranas Stungurys, kilęs iš Skirsnemunės parapijos su Birute Adomaityte, kilusia iš Pajavonio parapijos.

P A D Ė K A

Lietuvių Katalikių Moterų Draugijai už Cr. 3000.00 auką grotelėms padaryti, nuoširdžiai dėkoju.

Kun. P. Ragažinskas
Klebonas

V I D U T Ė I D I K A I T Ė

Dipl. inž. Algirdo ir Lidijos IDIKŲ dukrelė, lapkričio 14 d. mini savo šešių metų amžiaus sukaktuves. Vidutė stropiai mokosi ir yra viena iš jauniausių «Mūsų Lietuvos» skaitytojų.

“Mūsų Lietuvos” skaitytojų ir prietelių šeima auga!

LIETUVIŲ R. KAT. ŠV. JUOZAPO BENDRUOMENĖS CHORO
LITERATŪROS IR MUZIKOS POPIEČIO

Įvykstančio lapkričio mėn. 13 d. 15 val. Vila Zelinoje

PROGRAMA

- 1) Gaudžia trimitai . . . . . M. Petrausko.
Vyšnios žydi . . . . . Kl. Griauzdės.
Karas . . . . . J. Račiūno.
Dainuoja: Vyrų Choras.
  - 2) Iš V. Krėvės «Raganius» — «Prie dangaus vartų».
Skaito: Dramos aktorius Alf. Žibas.
  - 3) Kregždė . . . . . Stradella.
Sodietė . . . . . J. Stankūno.
Čiuožėjai . . . . . Waldteufel.
Dainuoja: A. Šepetauskienė. — Akordeonu akompanuoja J. Antanaitis.
  - 4) Ber. Brazdžionio eilėraštis — Pilgrimai.
Deklamuoja: Jon. Valavičius.
  - 5) Venecijos karnavalas . . . . . Tomo Paganini.
Piano: Br. Jermašavičiūtė.
  - 6) Kur bakūžė samanota . . . . . St. Šimkaus.
Dainuoja: dainininkė N. Baranauskaitė.
  - 7) Valio, dalgeli, valio . . . . . Strolios.
Lietuva brangi . . . . . Liaudies daina.
Solo: (St. Kamantauskaitė ir J. Guiga).
- Naujienos malūne . . . . . Gaubo.
Miško gėlė . . . . . Paulausko.
Važiavau dieną . . . . . St. Šimkaus.
Dainuoja: šv. Juozapo Bendruomenės Choras.
Chorams vadovauja: maestro Al. Ambrozaitis.
Konferuoja: Al. Boguslauskas.

Piknikas

«Vyčių» choras ruošia pikniką į Santos lapkričio mėn. 20 d. važiuos traukiniu.

— Balyš KAZLAUSKAS, Casa Verdėje, turi dvi avalynės krautuves ir gražiai verčiasi. Jų šeimoje taip ir dvelkia jauki lietuviška nuotaika, kurios nėra praradę nors jau daugiau negu prieš dvidešimt metų apledo gražiąsias Utenos apylinkes. P. Kazlauskai «Mūsų Lietuvos» prenumeratą jau apsimokėjo ir už sekančius metus. Dėkojame.

— Paskutiniu metu S. Paulo lietuviai ruošia daug parengimų, Lietuvių S-ga Brazilijoje lapkričio mėn. 19 d. stato veiklą «Aušros Sūnūs». Sekmadienį vakarais Mokoje lietuvių salėje būna pasilinksminimai jaunimui.

— Paskutiniu metu sumažėjo laišakai iš Lietuvos.

Vladas KAZLAUSKAS, prieš pusantrų metų atvykęs iš tremties ir kurį laiką gyveno Rio de Janeire, neseniai persikėlė į S. Paulo ir apsigyveno Vila Anastacio. Vos susiradęs darbą tuojau užsisakė «Mūsų Lietuvą» jau sekantiems metams.

Tai sektinas pavyzdys daugumai naujų atvykėlių, kurie gavę darbą ir šiaip taip įsikūrę ne tik nutolsta nuo lietuviškos kultūrinės kolonijos veiklos, bet «pamiršta» apsirūpinti lietuvišku spausdintu žodžiu, gerai žinodami, kad tik spauda, pirmoje eilėje, yra mūsų kultūrinio gyvenimo variklis.

Gerą lietuvišką laikraštį turi būti laukiamas svečias kiekvienoje lietuviškoje šeimoje.

— Lapkričio mėn. 7 d. S. Paulo ligoninėje mirė Juozas BENDORAITIS 48 m. amžiaus. Velionis su šeima Brazilijon atvyko tik šiais metais, kur tikėjosi rasti pastogę ir duonos kąsnį. Paliko žmoną su 3 mažais vaikučiais.

**PAVASARIO KARALAITĖS
RINKIMAI**

Praeitą sekmadienį, lietuvių salėj, Rua Lituania 67, įvyko Pavasario Karalaitės rinkimai. Tokie rinkimai vyksta kiekvienais metais. Šiemet Pavasario Karalaitė išrinkta Ana Matello-

nytė, gausi 335 balsus: antrą vietą laimėjo Marija Kasevičiūtė, gavusi 175 balsus ir trečią — Marija Girskutė — 15 balsų. Sekmadienį, LSB rengiamam piknike įvyks premijų įteikimo išklmės. Platesnis aprašymas tilps sekančiam Numeryje.

VISU LIETUVIŲ ŽINIAI

Pranešama, kad Lietuvių S-ga Brazilijoje, š. m. lapkričio mėn. 19 dieną,
savo salėje Rua Lituania, 67, Mokoje, rengia

GRANDIOZINI VAKARĄ!

Sąjungos senesniųjų ir naujesniųjų artistų pastangomis, bus suvaidinta Sofijos Čiurlionienės 4 veiksmų drama «Aušros Sūnūs».

Šis gražus, iš spaudos draudimo laikų veikalas, puikiai atvaizduoja, kaip beveik šimtmetį, taip lygiai ir dabartiniais laikais lietuviai kovojo ir kovoja su savo prispaudėjais rusais dėl tautos ir krašto laisvės.

Vaidinimas prasidės lygiai 8 val. vakaro.

Šokiai iki 4 val. ryto, kuriems grieš prof. Alfonso Balio lietuviškas orkestras.

RENGĖJAI.

Vyrams Dėmesio!

NAUJA EUROPIETISKA MODERNI
PLAUKŲ KIRPYKLA

Švara. Higiena. Elektrinis
plaukų kirpimas ir galvos plo-
vimas. Veido masažas.

Atsilankykite. Įsitikinsite!

SAVININKAS

JONAS NORKUS

Vila Zelina - Rua Intammambuca, 9 (buv. Rua
Treis), Prie Julio Restorano

PAREMKIME TIK SAVUOSIUS!

LIETUVISKA FOTO ATELJE

“FOTO PRINCEZA”

Av. Alvaro Ramos, 1160 (Prie pask. sustojimo vietos
autobuso 33 Quarta Parada).

Meniškos, gražios foto nuotraukos!

Greitas ir sąžiningas darbas!

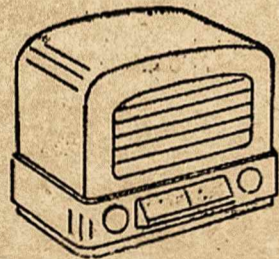
Lietuviams pigiausios kainės!

Aplankykite!

Savininkas - Vladas POCIUS

“A SUA MUSICA”

MĖGIAMIAUSIA MUZIKA

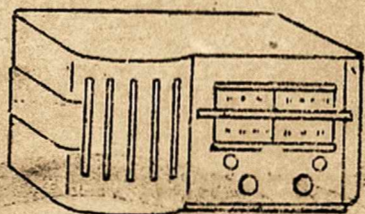

Plokštelės lietuvių, vengrų, lenkų
ir kitomis kalbomis. Paskutinės
naujovės iš Argentinos, Amerikos,
Meksikos.

Geriausi RADIO APARATAI pigiausio-
mis kainomis.

Elektros įvedimas.

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS!

Užeik į «A SUA MUSICA»

LARGO SÃO JOSÉ Nr 3 - (šalia baznycios)

DANTŲ KLINIKA

(Clinica Dentaria)

DR. COLOMAN REDY

AV. SÃO JOÃO, 324 - Sobre Loja - Sala 9-10

TEL. 4-6687

GERIAUSIA KLINIKA.

Prityręs Specialistas

Dentaduras Anatomicas.

....

LIETUVIAMS PIGIAUSIOS KAINOS

Priimama: nuo 9 iki 11,30 val. ir 14 - 17 val.

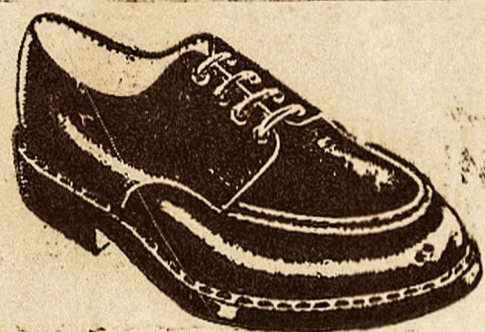

UŽSAKYKITE

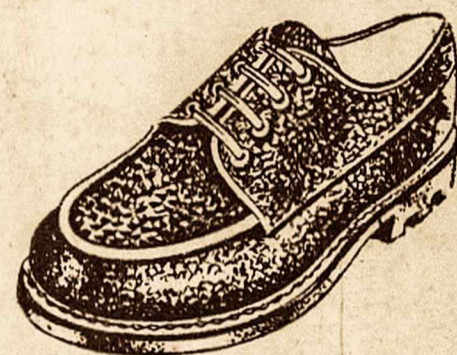
„MŪSŲ

LIETUVA

SAVO PRIETELIAMS

CASAS
SÃO JORGE

APRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojinės, lietsargiai,
Taip pat batukai moterims ir vaikams.
Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

INDUSTRIA E COMERCIO DE
CALÇADOS MATELIONIS LTDA.

KRAUTUVĖS:

Largo do Cambucy, 105
Rua São Caetano, 526—510
Rua 12 de Outubro, 237

☆

FABRIKAS IR RAŠTINĖ:

Rua Javaés 719
São Paulo

«MŪSŲ LIETUVA» GALIMA ĮSIGYTI SĂO PAULO
LAIKRAŠČIŲ KIOSKUOSE ŠIOSE VIETOSE:

MIESTE Prie pašto Avenida São João
PRAÇA DA SE Viduryje aikštės kioske
SIUVYKLA VILNIUS Av. Duque de Caxias, 237
BOM RETIRO Rua Silva Pinto ir José Paulino
kampas.

ESTAÇÃO DA LUZ prie įėjimo

ESTAÇÃO DA LUZ prie tilto

CASAS SĂO JORGE R. São Caetano, 526 ir 510

MOÓCA prie autobuso 93 sustojimo vietos

VILA ANASTACIO pas platintojus

VILA ZELINA Largo São José prie autobuso sust. vietos

ir Mokos lietuvių mokykloj pas Bronių Stankevičių, rua Lituania, 67.

RIO DE JANEIRE «Mūsų Lietuva» galima nusipirkti arba užsiprenumeruoti pas A. Gaulių
Rua Piratini, 371 — casa 1.

KOMERCIANTŲ DĖMESIUI!

Didelis pasirinkimas įvairaus tipo folhinių (kalend.)

Arte Grafica

LITUANIA LTDA.

DIRBA VISUS SPAUDOS DARBUS

PIEŠINIAI KLIŠĖS SPAUDA

AVENIDA ZELINA, 706

Visą korespondenciją prašome adresuoti

CAIXA POSTAL 371 - SĂO PAULO

Composto e impresso na

ARTE-GRAFICA LITUANIA Ltda.

AVENIDA ZELINA, 706 - SĂO PAULO - VILA ZELINA